

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«7M02219-Археология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
5207; 6307; Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері	БӨЖ саны 5	90	90	-	9	5
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
<i>Оффлайн</i>	Б БП	Проблемалық, диалогтық дәрістер	Семинар-әңгімелесу. Семинар-диспут. Ситуациялық талдау	Оффлайн-стандартты, жазбаша		
Дәріскер (лер)	Байгунаков Досбол Сүлейменович					
e-mail:	dosbol_bs@mail.ru					
Телефоны:	87771716969, 87752960880					
Ассистент (тер)	Байгунаков Досбол Сүлейменович					
e-mail:						
Телефоны:						
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)* Білім алушының пәнді оқу нәтижесінде қол жеткізетін қабілеттерін жазып көрсетіңіз:		ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ) (ОН 2-ден кем болмау)			
Археология бойынша білімгерлердің бұрын алған білімдерінің негізінде және теориялық-методологиялық мәселелердің қалыптастыру болып табылады.	1. (когнитивті) Ғылыми-зерттеу қызметінің кәсіби спецификасы жайлы жалпы түсініктер аясын қалыптастыру		1.1. Орталық Азия археологиясы түрлі кезеңдері туралы, мұндағы археологияның қалыптасуы мен дамуы жайлы, 1.2. Қол жеткізген жетістіктері жөнінде қордаланған сауалдар жайында алуан түрлі материалдарды талдай алатын болады;			
	2. (функционалды) Орталық Азия аумағындағы археологиялық зерттеулерді, археологиялық жетістіктерді, осы аймақтағы тарихи-археологиялық және архитектуралық нысандардың зерделенуін саралап береді;		2.1. Ғылыми көзқарастарын қалыптастырып, белгілі бір мәселелерді дербес шешуге қабілеті артады; 2.2 Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерінің ғылыми зерттеу дағдыларын меңгеру;			
	3. (функционалды) Орталық Азия археологиясының қыр-сырын, онда қалыптасқан ғылыми тұжырымдар, келелі ой-пікірлер жайлы, т.б. туралы түсінік бере алады;		3.1. Орталық Азия археологиясындағы барлық ескерткіштерді сыныптайды және біртұтас тарихи дамуда сипаттай біледі; 3.2. Орталық Азия археологиясына салыстырмалы баға беру.			
	4. (жүйелік) Орталық Азиядағы тас дәуірінен бастап этнографиялық кезеңге дейінгі аралықтағы нысандар мен археологиялық мәдениеттердің өзіндік ерекшеліктерін оқып-тануды меңгереді;		4.1. Ғылыми-зерттеулер бойынша материалдарға сыни талдау жасау қабілетін қалыптастырады; 4.2. Әр түрлі тарихи кезеңдерде құрылған археологиялық мәдениет түрлері мен түрлері бойынша деректерді синтездеу			
	5. (жүйелік) Орталық Азия археологиясының әлемдік археологиядағы орнын толымды түрде бағамдай алады; (когнитивті) Ғылыми-зерттеу қызметінің кәсіби спецификасы жайлы жалпы түсініктер аясын қалыптастыру 4. (жүйелік) Орталық Азиядағы тас дәуірінен бастап этнографиялық кезеңге дейінгі аралықтағы		5.1. Орталық Азия аумағында тоғысқан өркениеттер, археологиялық мәдениеттер, жекелеген ескерткіштер жайлы тарихи танымды меңгеріп, мәселенің теориялық-методологиялық қырларын сипаттай алады			

	нысандар мен археологиялық мәдениеттердің өзіндік ерекшеліктерін оқып-тануды меңгереді;	5.2. Ғылыми зерттеулерді жүзеге асыру кезінде ғылыми зерттеулердің нәтижелерін синтездеу.
Пререквизиттер	«Археология негіздері», т.б.	
Постреквизиттер	«Орталық Азия қалалық өркениеті» және тағы басқалар	
Оқу ресурстары	<p>Әдебиет: негізгі, қосымша. Оқу әдебиеттері: 1. Проблемы этногенеза и этнической истории народов Средней Азии и Казахстана: Тез. докл. Всесоюз. конф. 20–23 ноября 1988 года /Ред. Б.А. Литвинский, Т.А. Жданко. М.: ИЭА АН СССР, 1988. 2. История Кыргызстана. Бишкек: Учкун, 2021. 3. Рахмонов Э.Ш. Таджики в зеркале истории. Кн. 1: От арийцев до Саманидов. Лондон; Душанбе, 2020. 4. Усманов К. История Узбекистана: Для академических лицеев и профессиональных колледжей. Ташкент: ИПТД «O'qituvchi», 2018. 5. История кыргызов и Кыргызстана. Учебник для вузов. / Под редакцией академика В.М. Плоских. Бишкек. 2021. 6. История таджикского народа. В 6 томах. -Душанбе, 1995-2015 гг. 7. История Узбекистана. -Ташкент, 2022 8. История Сибири. Учебное пособие -Томск: Изд-во Том. ун-та, 2022.</p> <p>Интернет-ресурстар: 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2. https://www.archeokz.com/index.php/archeokz</p>	

Пәннің академиялық саясаты	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады.</p> <p>Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді құжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.</p> <p>Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail dosbol_bs@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_OGIzZDIzNmQtNWNhZC00YzgwLTg1ZTItMjk4OTdmOTBjY2Fh%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%22b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b%22%2c%22Oid%22%3a%22e494aee4-bc8a-44c9-8a32-ce6f7cc1a950%22%7d кеңестік көмек ала алады.</p> <p>МООС интеграциясы (massive openonline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.</p>
-----------------------------------	--

Назар салыңыз! Өр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері												
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	<p>Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.</p> <p>Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.</p> <p>Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Формативті және жиынтық бағалау</th> <th>% мәндегі баллдар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Дәрістердегі белсенділік</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Өзіндік жұмысы</td> <td>33</td> </tr> <tr> <td>Қорытынды бақылау (емтихан)</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>ЖИЫНТЫҒЫ</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар	Дәрістердегі белсенділік	2	Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	25	Өзіндік жұмысы	33	Қорытынды бақылау (емтихан)	40	ЖИЫНТЫҒЫ	100
Формативті және жиынтық бағалау	% мәндегі баллдар															
Дәрістердегі белсенділік	2															
Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	25															
Өзіндік жұмысы	33															
Қорытынды бақылау (емтихан)	40															
ЖИЫНТЫҒЫ	100															
A	4,0	95-100	Өте жақсы													
A-	3,67	90-94	Жақсы													
B+	3,33	85-89														
B	3,0	80-84	Қанағаттанарлық													
B-	2,67	75-79														
C+	2,33	70-74														
C	2,0	65-69														
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлықсыз													
D+	1,33	55-59														
D	1,0	50-54														
FX	0,5	25-49														
F	0	0-24	Қанағаттанарлықсыз													

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы. Жалпы ұғымдар және ғылым тарихы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1.			
1	Д 1. Кіріспе. Орталық Азия археологиясының заманауи мәселелері	2	2
	СС 1. Каратау мәдениеті және сарытопырақты палеолит	4	7
2	Д 2. Орталық Азия төменгі палеолитінің өзекті сауалдары	2	2
	СС 2. Тәжікстан тас ғасыры өзекті мәселелері	4	7
ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңес беру.			
3	Д 3. Орталық Азия мұстье дәуірінің көкейкесті сауалдары	2	2
	СС 3. Келтеминар мәдениеті	4	7
БӨЗ 1. Орталық Азияны алғашқы адамдардың қоныстануы: теориялар мен проблемалар			18
4	Д 4. Орталық Азия кейінгі палеолитінің өзекті проблемалары	2	2
	СС 4. Түрікменстан тас ғасыры өзекті мәселелері	4	7
5	Д 5. Орталық Азия мезолитінің өзекті мәселелері	2	2
	СС 5. Өзбекстан тас ғасыры өзекті мәселелері	4	7
МОДУЛЬ 2			
6	Д 6. Орталық Азия неолитінің өзекті сауалдары	2	2
	СС 6. Қырғызстан тас ғасыры өзекті мәселелері	4	7
ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңес беру.			
7	Д 7. Орталық Азия энеолитінің көкейкесті мәселелері	2	2
	СС 7. Тәжікстан қола дәуірі өзекті мәселелері	4	7
БӨЗ 2. Орталық Азиядағы ашель индустриясының сауалдары			19
Аралық бақылау 1			
8	Д 8. Орталық Азия қола дәуірі мәселелерінің өзекті тақырыптары	2	2
	СС 8. Өзбекстан қола дәуірі өзекті мәселелері	4	6
ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңес беру.			
9	Д 9. Орталық Азия ерте темір дәуірі мәселелерінің өзекті проблемалары	2	2
	СС 9. Түрікменстан қола дәуірі өзекті мәселелері	4	6
БӨЗ 3. Дала өркениетінің қалыптасуы мен дамуы туралы концепциялар			12
10	Д 10. Орталық Азия ерте орта ғасырлар археологиясының өзекті сауалдары	2	2

	СС 10. Қырғызстан қола дәуірі өзекті мәселелері	4	6
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңес беру.		
МОДУЛЬ 3			
11	Д 11. Орталық Азия дамыған орта ғасырлар кезеңі археологиясының өзекті мәселелері	2	2
	СС 11. Өзбекстан ерте темір дәуірі өзекті мәселелері	4	6
12	Д 12. Орталық Азия кейінгі ортағасырлық археологиясының өзекті мәселелері	2	2
	СС 12. Тәжікстан ерте темір дәуірі өзекті мәселелері	4	6
	БӨЗ 4. Ортағасырлық археологиялық материалдар негізінде этникалық сауалдардың көтерілуі		12
13	Д 13. Орталық Азия архитектуралық ескерткіштерінің көкейкесті сауалдары	2	2
	СС 13. Қырғызстан ерте темір дәуірі өзекті мәселелері	4	6
	ОБӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кеңес беру.		
14	Д 14. Орталық Азия құлпытастары проблемасы	2	2
	СС 14. Ортағасырлық көшпелілердің археологиялық мәдениеттері	4	6
	БӨЗ 5. Орталық Азия археологиясы және әлемдік өркениеттер тоғысы		12
15	Д 15. Орталық Азия жартас суреттерінің көкейкесті мәселелері	2	2
	СС 15. Көшпелілер және қала мәдениеті: тарихи даму, мәселелері мен зерттеулер	4	6
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

Декан

Кафедра меңгерушісі

Дәріскер

Байгунаков Д.С.

Жуматаев Р.С.

Байгунаков Д.С.

**ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ**

«Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері» жазбаша тапсырмасы (АБ 100%-ның 25%)

Критерий	«Өте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттанарлық» 10-15%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-10%
Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері ғылымын, теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері туралы теориялар мен тұжырымдамаларды шектеулі түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерін туралы теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/ түсінбеушілік. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.
Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерінің негізгі мәселелерін ұғынуы	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерінің негізгі ұғымдарын жақсы байланыстырады. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен тамаша негіздеу (мысалы, тарихнамалық талдау немесе деректанулық зерттеу, статистикалық талдау негізінде).	Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен күшейтеді.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері тұжырымдамаларының шектеулі байланысы. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерімен байланысы шамалы немесе жоқ. Эмпирикалық зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды.
Саясат ұсынысы немесе практикалық ұсынымдар / ұсыныстар	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері бойынша сауатты тарихи немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері бойынша практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі саясат және практикалық ұсынымдар. Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Саясат пен практикалық ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.
Жазу, стилі, сауаттылығы	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді..	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді.	Жазуда кейбір негізгі қателер бар және анықтықты жақсарту қажет.	Жазғаны түсініксіз, мазмұнына ілесу қиын.